

ARBEIDS- OG
SOSIALDEPARTEMENTET

Uførereformen: Hva skjedde og hvor står vi?

Pensjonsforum 13. februar 2015

Roar Bergan

Aftenposten mars 2005

Arbeids- og sosialdepartementet

FØRSTEKONSULENTAR/ RÅDGJEVARAR/ SENIORRÅDGJEVARAR

(4 tidsavgrensa og 2 faste)

til Pensjonsavdelinga/Velferdspolitisk avdeling.

Arbeids- og sosialdepartementet har det overordna ansvaret for arbeidsmarknadspolitikken, inntektspolitiske spørsmål, arbeidsmiljø og tryggleik i norsk arbeidsliv, arbeidsrett, folketrygda og koordinering av områda for funksjonshemma, alkohol- og narkotikapolitikk, tiltak mot fattigdom og økonomisk sosialhjelp. Departementet har styringsansvaret for ei rekkje underliggjande etatar, mellom anna Aetat og Rikstrygdeverket. Departementet har ca. 200 tilsette som er fordelte på fem avdelingar etter ei omorganisering som blei sett i verk 1. januar 2005. Pensjonsavdelinga har ansvaret for pensjonssystemet i folketrygda, internasjonal koordinering av trygdeytingar, samordning av pensjons- og trygdeytingar, nokre ordningar for tidleppensjon, avtalefesta pensjon (AFP) og ytingar frå folketrygda ved yrkesskade. Avdelinga har eit overordna ansvar

for fags- eller masterniva (økonom, samfunnsvitar eller jurist). Det er ønskeleg med erfaring frå utgreiingsarbeid og/eller offentleg forvaltning. Det er vidare krav om gode analytiske evner, og evne til sjølvstendig arbeide. I tillegg blir det kravd gode evner til samarbeid og ønske om og vilje til å arbeide på tvers av organisatoriske og faglege grenser. For stilling som seniorrådgjevar blir det i tillegg kravd relevant pensjonsfagleg innsikt og røynsle. Fire av stillingane er tidsavgrensa for tre år, mens to stillingar er faste. To av dei tidsavgrensa stillingane vil bli knytte til utgreiingar om dei framtidige reglane for uførepensjon i lys av alderspensjonsreforma og i forholdet til tidleppensjon. Ei av desse to stillingane vil bli plassert i Velferdspolitisk avdeling. Dei siste to tidsavgrensa stillingane blir knytte til utgreiing av offentleg tenestepensjon. Dei to faste stillingane gjeld i hovudsak arbeid i samband med pensjonsreforma. Vi ber søkerane oppgjje sine preferansar i søknaden med omsyn til stillingsnivå og fagområde. Departementet tar atterhald om handteringa i Stortinget av St.meld.nr. 12 (2004-2005) Pensjonsreform - trygghet for pensjonene. ASD har inngått avtale om inkluderande arbeidsliv, og arbeidsforholda vil bli lagde til rette for medarbeidarar med nedsett funksjonsevne.

Uførereformen

- Ny uføreordning i folketrygden

- Regler for alderspensjon til uføre

- Ny uføreordning i tjenstepensjonsordningene

Uførereformen

Pensjonsreformen

Reform midlertidige ytelser

Disposisjon

1. Ny uførepensjonsordning i folketrygden
2. Alderspensjon til uføre
3. Ny uførepensjon i tjenestepensjonsordningene

1. Ny uføreordning i folketrygden

- Nytt beregningsprinsipp og nye beregningsregler, herunder skatt som lønn
- Nye regler for avkorting av uføreytelsen mot arbeidsinntekt

Nytt beregnings*prinsipp* for uføretrygd

2014-regler:

- Uførepensjonen kan avhenge av inntekt gjennom hele livet
- Lav skatt på uførepensjon

2015-regler:

- Uføretrygden beregnes ut fra inntekten du har når du blir ufør
- Uføretrygden skattlegges som lønn

Et bedre og enklere system

Ny uføretrygd erstatter
bortfall av inntekt

Beregnes ut fra
gjennomsnittlig inntekt i
de 3 beste av de 5 siste
årene før uførheten

Beregning av uføretrygd

Uføretrygden er 66 prosent av beregningsgrunnlaget – opp til 6 G

Minsteytelsen videreført på dagens nivå etter skatt

Uføretrygden skal reguleres med lønnsveksten

Uføre 31.12.14 beholder sin uføretrygd

Nye beregningsregler
bare for *nye* uføre

Dagens uførepensjonister skal
beholde den ytelsen de har etter
skatt ...

... men de overføres
til nye beregningsregler

Arbeid og uføretrygd

2014-regler:

- Må vente ett år før en kan ha inntekt
- Kan tjene 1 G uten at uførepensjonen reduseres
- Ved inntekt over 1 G skal uføregraden revurderes – samlet inntekt faller når 1 G passer

2015-regler:

- Ingen venteperiode
- Fjerner taket på 1 G
- Ingen revurdering
- Gradvis avkorting

Gradvis avkorting

- Arbeidsinntekt opp til en beløpsgrense på 0,4 G gir ingen reduksjon av uføretrygden
- Deretter avkorting med kompensasjonsgraden (66 %)
- Bare den delen av arbeidsinntekten som er over 0,4 G gir redusert uføretrygd
- Uføre før 2015 får en beløpsgrense på 60 000 kroner fram til 2019

Mange fordeler med ny uføretrygd

- Enklere, mer målrettet og mer rettferdig system
- Mer transparent for mottakerne
- Beholder retten til innvilget uføretrygd –trykt å satse
- Særlig tilpasset variabel arbeidsevne
- Prioriterer de som *ikke* kan jobbe

De evige spørsmålene

- Barnetillegget
- Unge uføre
- Tilgangen av nye uføre

2. Alderspensjon til uføre

- Viderefører hovedprinsipper
 - Uføre skal hvert år tjene opp pensjonsrettigheter som om de var i jobb
 - Uføre skal gå over på alderspensjon ved fylte 67 år
- Uføre skal tjene opp pensjonsrettigheter i ny opptjeningsmodell til 62 år – som i ny AFP
- Levealdersjustering: Midlertidig skjermingsordning for årskullene 1944–1951

Uføre og levealdersjustering

- Regjeringen foreslo i Prop. 66 L (2013–2014) å fase ut skjermingstillegget, men fikk ikke flertall
- Må, senest i 2018, beslutte hva som skal skje med 1952-kullet
 - På lang sikt: Nødvendig å gjøre noe
 - På kort sikt: Vurdere pensjonsnivået

3. Uføre og tjenestepensjon

Prop. 202 L

(2012–2013)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om Statens pensjonskasse
og enkelte andre lover
(ny uførepensjonsordning)

Prop. 42 L

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i tjenestepensjonsloven mv.
(uførepensjon)

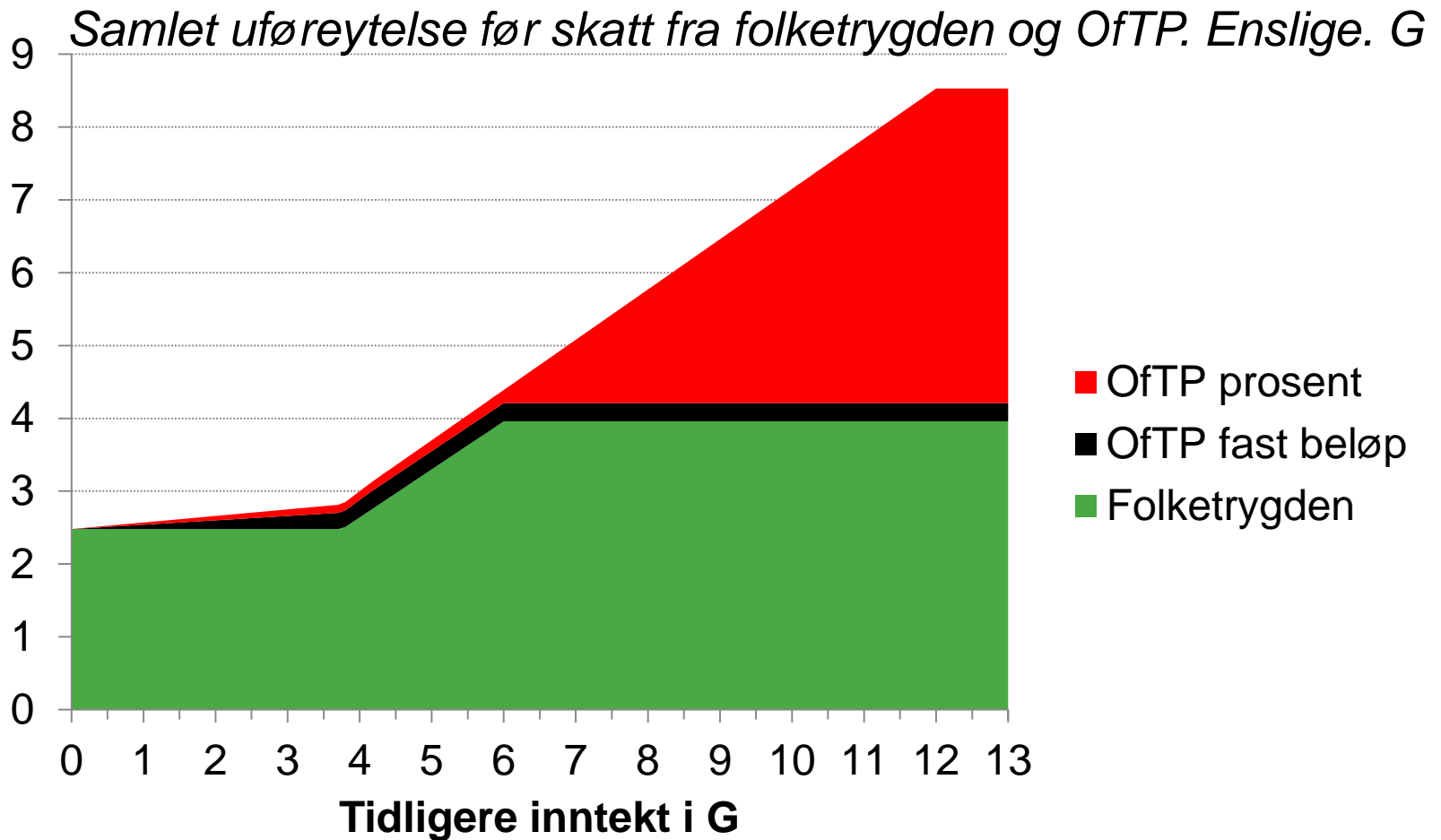
Uførepensjon i OfTP

- Fra brutto- til nettoordning
Skatt som lønn
- Nye beregningsregler
- Tilnærming av regler for avkorting mot arbeidsinntekt til folketrygden
- Lavere barnetillegg
- Diverse mindre tilpasninger og forenklinger

Nye beregningsregler

- Ny uføretrygd i folketrygden:
 - 66 % opp til 6 G
 - Minsteytelser 2,48/2,28 G
- Ny uførepensjon i OfTP:
 - 3 % opp til 6 G, 69 % 6–12 G
 - 0,25 G uavhengig av inntekt, men begrenset til 6 % av pensjonsgrunnlaget
 - Beregningsgrunnlag: sluttlønn

Hvor kommer pengene fra?

Barnetillegg

Barnetillegg 2014:

- 10 % av bruttopensjonen for hvert barn
- Sum barnetillegg og bruttopensjon kan maks være 90 % av pensjonsgrunnlaget

Barnetillegg 2015:

- **4 %** av pensjonsgrunnlaget opp til **6 G**
- Sum barnetillegg begrenses til **12 %** av pensjonsgrunnlaget opp til **6 G**

Diverse tilpasninger og forenklinger

- Overgang til alderspensjon ved 67 år
- Opptjening av alderspensjon til 67 år
- Minste uføregrad 20 %
 - 69 % uførepensjon (+0,25 G) hvis ikke ytelse fra folketrygden
- Forenklinger!

Forslag privat sektor

- Svært likt det som er vedtatt for OfTP

MEN:

- Rammelov
- Lavere barnetillegg
- Full uførepensjon fra dag 1, dvs. tjenestetid påvirker ikke uførepensjonen ...
- ... men likevel mulighet for fripoliser
- Avkorting mot tidligere uførerrettigheter

Forsikringsordning også i OfTP?

Privat sektor

- Forsikringsordning
- Mulighet for fripolise
- Avkorting mot tidligere rettigheter

Offentlig sektor

- Tjenestetid som beregningsfaktor
- Oppsatt rett
- Ingen avkorting mot andre rettigheter

«Komiteen forutsetter derfor at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en utredning for en vurdering av felles ordninger mellom privat og offentlig sektor basert på en forsikringsordning»

Innst. 126 L (2013–2014)

Takk for oppmerksomheten

